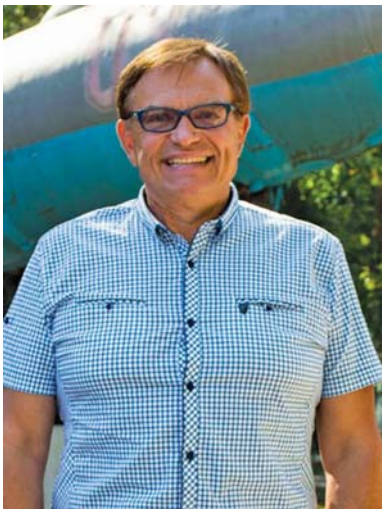

70-річчя члена-кореспондента НАН України С.В. ЯКОВЛЕВА

Відомий науковець у галузі прикладної математики та інформатики доктор фізико-математичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки член-кореспондент НАН України **Сергій Всеволодович Яковлев** народився 20 листопада 1956 р. У 1978 р. закінчив Харківський інститут радіоелектроніки. Працював у Харківському національному університеті внутрішніх справ (з 1993) і Національному аерокосмічному університеті «Харківський авіаційний інститут» (з 2016). У 2024 р. обійняв посаду заступника директора з наукової роботи ННІ комп'ютерних наук та штучного інтелекту Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Разом зі своїм учителем Ю.Г. Стояном С.В. Яковлев створив теорію евклідових комбінаторних конфігурацій, яка започаткувала новий напрям у комбінаторному аналізі та дискретній оптимізації. Запропоновані й теоретично обґрунтовані методи глобальної оптимізації зі стратегією околів, що звужуються, стали підґрунтям для подальшого розвитку адаптивного стохастичного пошуку. Науковець сформував концепцію конфігураційного простору геометричних об'єктів, на основі якої формалізовано задачі розміщення, пакування і покриття для об'єктів довільної форми. Розвиваючи ідеї теорії R-функцій В.Л. Рвачова для параметризованих геометричних об'єктів у поєднанні з теорією міри множин, він запропонував мірорієнтований підхід, що поєднує аналітичні методи із засобами обчислювальної геометрії. Поєднання розроблених ним моделей з інтелектуальними інформаційними технологіями відкрило нові можливості для розв'язання завдань безпеки, оборони та захисту критичної інфраструктури України.

У творчому доробку С.В. Яковлева понад 350 наукових праць, що здобули міжнародне визнання: він входить до 2 % найцитованіших науковців світу в галузі комп'ютерних наук за рейтингом Стенфордського університету та Elsevier. Наукові здобутки С.В. Яковлева останніх років відзначено орденом «За заслуги» III ступеня (2025) та премією імені С.О. Лебедєва НАН України (2026).